

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Красимира ПЕТРОВА Колева-Минева – преподавател във ВТУ „Св.св.Кирил и Методий“, Философски факултет, Катедра „Психология“

**на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘доцент’
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“**

по област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки**
професионално направление **3.2 Психология /Специална психология/**

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 40. от 14.05 2021 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра **Педагогика и Управление на образованието** към факултет **Педагогически**, като кандидат участва гл.ас. д-р **Иван Василев Тричков** от Пловдивски университет "Паисий Хилендарски".

1.Общо представяне на процедурата и кандидата.

Със заповед на ректора на ПУ – Р33-3143 и доклад на проф. д-р Владимира Ангелова, декан на Педагогическия факултет, е стартирала процедурата по придобиване на научната степен „доцент“. Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Педагогика и Управление на образованието към факултет Педагогически на ПУ „Паисий Хилендарски“, обявен е в ДВ и на сайта на ПУ. По документите на кандидата не се забелязват нарушения, по процедурата – също. На лице са всички административни документи и те са надлежно оформени. Кандидатът покрива минималните национални наукометрични изисквания за „доцент“ и ги превишава със своите 700 точки.

Единственият кандидат гл.ас. д-р Иван Тричков е роден на 08.06.1980г. Понастоящем работи и живее в гр. Пловдив. През 1999-2003г. завършва бакалавърската си степен по Педагогика в ПУ, 2004-2006 – магистърска степен по Консултативна психология, притежава специализация по Интеркултурно образование в ЮЗУ „Неофит Рилски“, а във Варшава придобива специализация „Криминализация, социализация, интеграция и ресоциализация“. Доктор е по Специална психология с тема на дисертацията: „Емпатията в структурата на социалните умения при хиперактивни деца“/2013г./ . Работи 3 години на хонорар, 2 години като щатен асистент и 7 години като гл.ас.д-р. Преподава Специална психология, Приобщаващо образование, Психодиагностика, Психологически интервенции при работа с деца и ученици с поведенчески и емоционални разстройства – учебни дисциплини, които съответстват на обявения конкурс. В различна степен владее английски и руски език, което е отразено коректно в

автобиографията му. Представени са множество сертификати и свидетелства от различни обучения и участия в научни форуми, конференции, Еразъм-мобилности, 10 забелязани цитирания, рецензентска дейност. Добро впечатление прави подредената прецизно представена документация, която позволява да се види експертната, преподавателската и научно-изследователската работа на кандидата.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата.

Монографията „Психолого-педагогически правила, модели на добри практики и препоръки при работата, и обучението на деца и ученици с поведенчески разстройства“ - 2019г. - УИ „Паисий Хилендарски“ - ISBN 978-619-202-514-4, представена за хабилитационна, представлява добре осмислено и реализирано изследване за поведенческите разстройства, като се поставят акценти върху избраните от автора агресия, хиперактивност, опозиционно предизвикателното разстройство и други поведенчески разстройства, както и особеностите на образователните и възпитателните модели за постигане на психично здраве и благополучие на всеки ученик в училищния и фамилен контекст. Ценното в труда е, че гл.ас.д-р Иван Тричков предлага успешни стратегии, правила и модели за работа с учениците, което е добра основа за справяне с визираните проблеми.

Във **втората монография** „Нагласи на учителите към приобщаването на деца и ученици със специални образователни потребности в социално-образователната среда“ – 2017г. - УИ „Паисий Хилендарски“ - ISBN 978-619-202-296-9, е с класическа структура от четири глави, в които след дефиниране на нагласите, стереотипите и предразсъдъците, са открити в конкретика тези, които са насочени към хората с увреждания, на тази основа е структурирано отлично замислено и реализирано изследване, а последната глава, освен анализ на резултатите, е отворена към дискусия, тоест предоставя на читателя възможност за избор, за разсъждения и за обществен диалог към проблемите на децата със СОП. И ориентацията не е само към учителите, а към всеки, ангажиран с проблемите на тези деца.

Третата монография „Психологически аспекти на проявите на емпатия при деца и ученици със синдром на хиперактивност с дефицит на вниманието“ – 2021 - УИ „Паисий Хилендарски“ - ISBN 978-619-202-665-3 е резултат на дългогодишна изследователска дейност на автора в областта на проследяването на емпатийните модели при деца и ученици със синдром на хиперактивност и е структурирана по защитената дисертация на кандидата. Проблематиката е актуална, социално значима, съотнесена към образователната среда и е отлично замислена и реализирана като теоретико-емпирично изследване.

Общото впечатление и е от трите монографии е, че те са задълбочени, компетентно написани, личи ангажираното отношение на автора и са издържани в добрите традиции на представяне на една монографична работа, включва-

ща теория, практика и методически указания за справяне с интерпретирания проблем.

Относно **учебниците и учебните помагала**, които са в съавторство и които са три на брой, основно засягат тематика, която може да се отнесе предимно към психологичните особености на децата със СОП и стратегии, начини за помощ и подкрепа. Авторските дялове са коректно разпределени, като тези, на гл.ас. д-р Иван Тричков се отнасят до специфични особености на поведенческите, емоционалните и физическите разстройства / Левтерова, Д., Атанасова, Ж., Тричков, Ив, Костова, Зл., Сивакова, В. (2018) - "Психология на деца и ученици със специални образователни потребности" - УИ „Паисий Хилендарски“ - ISBN 978-619-202-310-2 /. Втората разработка /Левтерова, Д., Атанасова, Ж., Тричков, Ив. (2016) - Стратегии за работа с деца и ученици със специални образователни потребности – Пловдив - ISBN 978-619-202-201-3/ предлага психологически интерпретации на образователния модел за приобщаване, медицинския и образователен модел и моделите за идентичност при лицата с увреждания, като тук достойнството на учебника е в конкретиката при използването на различни техники за работа с деца със СОП. В третата разработка /Левтерова, Д., Атанасова, Ж., Тричков, Ив, Костова, Зл., Сивакова, В. (2019) – “Стратегии и модели за работа с деца и ученици със специални образователни потребности” - учебно помагало - "УИ „Паисий Хилендарски“ - ISBN 978-619-202-521-2 /, определена от авторите като учебно пособие, са представени концепции, стратегии, нормативна уредба, модели и т.н. , тоест методически инструменти за подкрепа на децата със СОП и на техните семейства. Намирам и трите книги за изключително полезни за студенти, за работещи специалисти с деца със СОП, както и за семейства на тези деца.

Статиите, докладите и студиите засягат основно четири сфери в научните интереси на гл. ас. д-р Иван Тричков, а именно:

- Проблемни области, отнасящи се до деца и младежи със СОП – до тяхната интеграция, до специфични затруднения, до начини и техники за оказване на подкрепа – статии и доклади № 1, 8,9,19, 20 и студии № 1 и № 4.

- Интелектуални, емоционални и поведенчески разстройства при децата и младежите – засегнати са в статия № 2 от реферирани и индексиращи в световно известна база данни, в студия № 3, както и в статии и доклади № 2, 5, 11, 12, 17, 18.

- Проблеми с нагласите спрямо децата и младежите със СОП – статия № 1 от реферирани и индексиращи в световно известна база данни; статии и доклади № 6 и №7

- Проблеми, свързани с психология на развитието в детско-юношеска възраст – статии и доклади № 3, 4, 10, 13, 14, 15, 16.

Статиите, студиите и докладите допълват основните трудове на автора, като представят по-частни проблеми.

Научни приноси: Напълно приемам така направените от кандидата приноси и ги коментирам по следния начин:

1. Преосмислени и по нов начин са представени известни теории и недотам популярни такива, като е направен опит за внасяне на ново звучене относно понятия като хиперактивност, приобщаващо образование, деца със СОП, деца с емоционални и поведенчески разстройства. Заедно с това, са доказани експериментално и аналитично част от изказаните хипотези.

2. Въведени са собствено разработени методики за изследване на деца и млади хора в рискова ситуация, както и стратегии, техники, правила за оказване на подкрепа, което е ценно за специалистите, работещи с тях.

3. Изследван е подробно процесът на приобщаващото образование и неговото значение както за децата със СОП, така и за родители, учители, възпитатели, а защо не и за работещите в социалните институции и системи.

4. Във всички произведения прозира ангажираността на автора към изследваните от него проблеми, като ясно е дефинирана и мотивацията му за анализиране на избраното от него явление, факт, събитие, подкрепени с психологични теории, поднесени по нов, оригинален начин.

Обобщение: Трудовете, предложени за рецензиране, напълно съответстват на направлението на конкурса и са с висока научна стойност за теорията и практиката от сферата на Специалната психология.

3. Критични забележки и препоръки.

Към кандидата нямам въпроси, забележки, а само препоръка, която е ориентирана към задълбочаване на неговата научно-изследователска, преподавателска и експертна дейност в избраното от него поле на теоретична и приложна работа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

На основата на гореизложения анализ за трудовете и дейността на **гл.ас. д-р Иван Василев Тричков**, убедено гласувам **ПОЛОЖИТЕЛНО** за заемането на академична длъжност „**доцент**“ за нуждите на катедра Педагогика и Управление на образованието към факултет Педагогически, в Пловдивски университет "Паисий Хилендарски". Препоръчвам на уважаемото жури за гласува **положително**, а на Факултетния съвет на Педагогически факултет – да бъде избран за „Доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология /Специална психология/.

22.08. 2021 г.

.....

Гр. В.Търново

Изготвил становището:

(проф. д.пс.н. Красимира Петрова)